

Latvijas Nacionālā vēstures muzeja ziņnesis

2013 OKTOBRIS

Klajā nāk grāmata par Pieminekļu valdi

Latvijas Nacionālais vēstures muzejs ir viens no lielākajiem Pieminekļu valdes savākto materiālu glabātājiem – kopskaitā muzeja krātuvēs ir ap 201 905 glabāšanas vienībām. Lai plašāku sabiedrību iepazīstinātu ar Pieminekļu valdes darbības dažādajām jomām un izcilajiem rezultātiem, LNVM speciālisti grāmatā „Pieminekļu valdei 90. Pieminekļu valdes mantojums LNVM krājumā” apkopojusi Pieminekļu valdes veikumu Latvijas kultūras

mantojuma apzināšanā, vākšanā, aizsardzībā, uzraudzībā un popularizēšanā 20. gs. 20. – 40. gados. VKKF finansiāli atbalstīto darbu ilustrē vairāk nekā 250 attēli no Pieminekļu valdes vākuma. *Attēlā: 2013. gada 18. septembrī grāmatas atvēršanā rakstu autori (no kreisās) Ritvars Ritums, Sanita Stinkule, Anda Ozoliņa, Gunita Baumannē. Klāt nav Anitas Meinartes. Vidū LNVM direktors Arnis Radiņš. Fotogrāfs Roberts Kaniņš, LNVM.*

LATVIJAS NACIONĀLAIS VĒSTURES MUZEJS (LNVM),
Pils laukums 3 (Rīgas pils, 3. stāvā);
tālrunis: 67221357.
Muzejs uz nenoteiktu laiku
apmeklētājiem slēgts.
www.lnvm.lv

LNVM nodaļa „DAUDERI”,
Sarkandaugavas iela 30, Rīga,
LV- 1005; tālrunis: 67392229.
Ekspozīciju darba laiks:
pirmdien, otrdien – slēgts;
trešdien - svētdien no 11.00 -17.00.
www.lnvm.lv

LNVM nodaļa ĀRAIŠU
ARHEOLOGISKAIS MUZEJPARKS
Āraiši, Amatas novads LV 4140;
tālrunis: 64107080; 26567912.
Ekspozīciju darba laiks:
no 1. novembra pirmdien,
otrdien - slēgts;
trešdien - svētdien no 10.00 līdz 16.00.
Līdz 1.novembrim:
pirmdien - svētdien no 09.00 līdz 19.00.
www.lnvm.lv

Izstādes

vieta: LATVIJAS NACIONĀLAIS VĒSTURES MUZEJS, Pils laukumā 3,
Rīgas pils 3. stāvā

Muzeja pamatekspozīcija uz nenoteiktu laiku apmeklētājiem slēgta.

vieta: LNVM nodaļa „DAUDERI”

laiks: līdz 2013. gada 31. oktobrim

izstādes sadarbībā ar festivālu „Survival Kit”
pasākuma „Occupy Sarkandaugava” ietvaros

- Ata Jākobsona „Variācijas”, Romāna Korovina „Ты не одна” un radošās darbnīcas „Pazaudēt un atrast” atskaites izstāde.

pastāvīgās izstādes

- „Divas dienas Kārļa Ulmaņa dzīvē”, „Gaida Graudiņa kolekcija”, „Dauderu” vēsture”.

Pasākumi

vieta: LNVM nodaļa „DAUDERI”, Rīgā, Sarkandaugavas ielā 30.

Jābrauc ar 5. vai 9. tramvaju līdz pieturai „Aldaris” vai ar 267. maršruta taksometru līdz galapunktam. Ir autostāvvietā.

laiks: 12. oktobrī plkst. 12.00

- Ģimenes diena muzejā. Tematiska nodarbība „Dzīve pilsētas namā pirms 100 gadiem”.

Paredzēta iepazīšanās ar „Dauderu” namu un tā mūzikas istabu, dzīvojamo telpu, virtuvi. Telpu vēsturiskais iekārtojums - rotājumi, mēbeles, gleznas, sadzīves priekšmeti - palīdzēs mazajiem apmeklētājiem iejusties pilsētas nama iedzīvotāju lomās. Varēs arī izmēģināt, cik viegli vai grūti atpazīt to vai citu muzeja eksponātu, piemēram, kaklasaišu gludināmo paliktņi, matu veidojamās šķēres, sulu spiedi, u. c.

Par ģimeni šo nodarbību kontekstā muzejs uzskata pirmsskolas un jaunāko klašu bērnus, kurus pavada pieaugušie (vecāki, radnieki, draugi). Maksa par pasākumu 2.50 Ls, neatkarīgi no ģimenes locekļu skaita.

Attēlā: Fon Bingneru ģimenes virtuvē (tagadējos „Dauderos”).
Fotogrāfs Roberts Kaniņš, LNVM.

LNVM izstādes ārpus muzeja

Izstāde „Latviešu vispārīgiem dziesmu svētkiem – 140”.

vieta: Latvijas Republikas Saeimas bibliotēka | laiks: līdz š. g. 15. novembrim.

CEĻOJOŠĀS IZSTĀDES

Izstāde „Kas pagātni pētī – nākotni svētī. Pieminekļu valdei 90”

vieta: Jūrmalas vakara vidusskola | laiks: 7.-9. oktobris.

vieta: Jūrmalas profesionālā vidusskola | laiks: 10.-11. oktobris.

Izstādes reklāmas plakāts.

Izstāde „Ceļā uz Latvijas brīvību”

vieta: Jēkabpils Valsts ģimnāzija |

laiks: 7. oktobris – 18. oktobris.

vieta: Cēsu Valsts ģimnāzija |

laiks: 21. oktobris – 4. novembris.

Izstāde „Latvija Brīvības cīņu laikā. 1918. – 1921.”

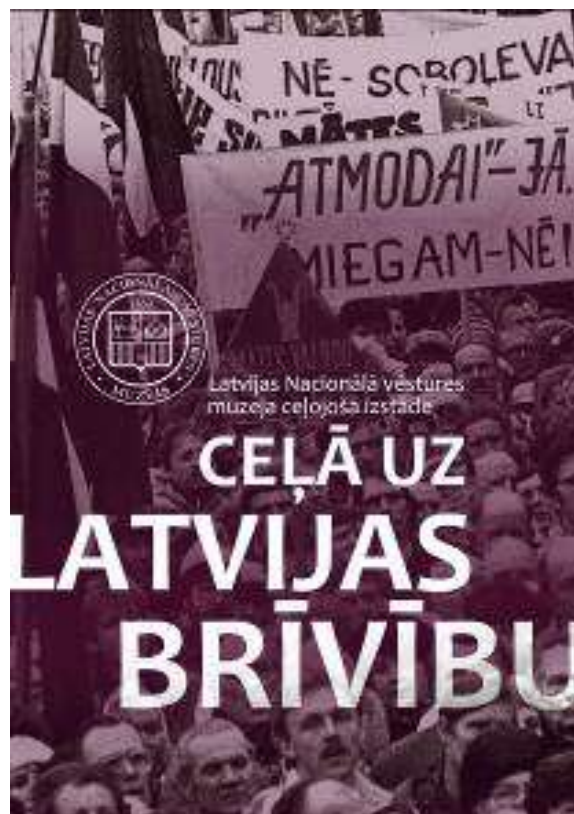
vieta: Rīgas 9. vakara vidusskola |

laiks: 21. oktobris – 25. novembris.

Izstāde „Latvija: Tauta. Zeme. Valsts”

vieta: Latvijas Starptautiskā skola |

laiks: 23. oktobris – 6. novembris.

Izstādes reklāmas plakāts.

Bez maksas apmeklējums

Katra mēneša pēdējā sestdienā ieeja LNVM nodaļā „Dauderi” ir par brīvu. Oktobrī ikmēneša bezmaksas apmeklējuma diena – 26. oktobris.

Ģimenes dienas „Dauderos”

Reizi mēnesī Latvijas Nacionālais vēstures muzejs organizē Ģimenes dienu. Agrāk tā notika Rīgas pilī, tagad muzeja nodaļā „Dauderi”. Kādreizējo fon Bingneru Sarkandaugavas savrupnoma pievilcību vairo plašais parks, kas ieskauj ēku. Tajā ģimenes ar bērniem daļu šīs vietas apmeklējumam atvēlētā laika var pavadīt ne tikai bagātinošās prāta nodarbībās, bet arī svaigā gaisā.

„Dauderi” atrodas Rīgā, Sarkandaugavas ielā 30. Jābrauc ar 5. vai 9. tramvaju līdz pieturai „Aldaris” vai ar 267. maršruta taksometru līdz galapunktam. Ir autostāvvietas.

Cikla „Ģimenes diena muzejā” nodarbības rudens/ziemas sezonā:

12. oktobrī plkst. 12.00 „Dzīve pilsētas namā pirms 100 gadiem”.

9. novembrī plkst. 12.00 „Mana Latvija”.

14. decembrī plkst. 12.00 „Mācīsimies Ziemassvētku dzejojīti muzejā jeb Mazās Māras ziemas stāsts”.

„Bruņinieki”, „Rotaļlietas” un citas muzejpedagoģiskās programmas

Latvijas Nacionālais vēstures muzejs skolēnus un skolotājus aicina apmeklēt LNVM nodaļu „Dauderi”, kur var izpētīt dažādu laika posmu rotaļlietas, iepazīties ar skolas bērnu gaitām senākos laikos, uzzināt par modes tendencēm un uzvedības kultūru, iejusties bruņinieku laikmeta noskaņās utt. Muzejpedagoģiskajās programmās „Dauderos” tiek izmantoti Rīgas pilī glabātie krājuma priekšmeti, kas ļauj labāk izprast un uztvert dažādus vēstures periodus un notikumus.

Detalizēts programmu piedāvājums www.lnvm.lv Programmu pieteikšana pa tālruni 67221357.

Par vērtīgo izdevumu liela interese

Latvijas Nacionālā vēstures muzeja speciālistu sagatavotais izdevums „Pieminekļu valdei 90. Pieminekļu valdes mantojums LNVM krājumā” ir veltījums Pieminekļu valdes darbiniekiem un viņu veikumam. Tas laists klajā sērijā „Latvijas Nacionālā vēstures muzeja raksti”, kas iznāk kopš 1962. gada, un ir jau 19. sējums. Atzīmējot Pieminekļu valdes gadadienu, LNVM jau pirms gada laida klajā kalendāru 2013. gadam, kuru veidoja Pieminekļu valdes arhīva fotogrāfijas.

Jaunās paaudzes vēsturniekiem, arhitektiem, māksliniekiem, skolēniem un jebkuram interesentam tikko iznākusi grāmata kalpos par nozīmīgu latviešu materiālās un nemateriālās kultūras izziņas avotu, jo Pieminekļu

valdes vākums fiksē un ilustrē tādas parādības, kas 20. gs. otrās puses un 21. gs. sākuma vācējiem vairs nav pieejamas. Iespējams, grāmatas bagātīgais ilustratīvais materiāls rosinās

iedvesmu jauniem arhitektūras, mākslas, modes un kulinārijas projektiem. Arī skolēniem un pedagogiem tas būs īpaši vērtīgs uzskates līdzeklis Latvijas vēstures apguves procesā. Grāmata, kuras tirāžas lielākā daļa jau nonākusi vēstures interesentu un speciālistu rokās, vēl iegādājama LNVM nodaļā „Dauderi” un lielākajās grāmatnīcās.

Attēlā: Pieminekļu valdes Etnogrāfiskās ekspedīcijas dalībniece izjautā Kuldīgas apriņķa Brocēnu pagasta "Vaičuku" iedzīvotāju. 1929. gada 23. jūlijs. Fotogrāfs T. Salms.

Muzejs publiskajos un sociālajos medijos

Rīgas pils un tajā mītošo muzeju situācijai pēc ugunsnelaimes un apliešanas šā gada jūnijā turpina sekot Latvijas mediji. Tie atspoguļojuši gan Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas pārstāvju pils apmeklējumu (17. septembrī), gan premjera Valda Dombrovska un kultūras ministra pienākumu izpildītāja Jāņa Bordāna vizīti (27. septembrī). Žurnālisti par muzeju nākotni turpina iztaujāt arī muzeju vadību. Vērts noklausīties Latvijas Radio 1 raidījuma „Kultūras rondo” sarunu ar LNVM direktoru Arni Radiņu,

<http://lr1.latvijasradio.lv/lv/raksts/kulturas-rondo/nacionalais-vestures-muzejs-un-gramata-pieminekļu-valdei-90.a28811/>, kā arī noskatīties LTV1 raidījuma „100 g kultūras. Diskusija”

ierakstu <http://www.ltv.lv/lv/raksts/01.10.2013-100g-kulturas.-diskusija.id18552/>. Abos raidījumos tiek runāts par trim izstrādātajiem LNVM nākotnes scenārijiem. Gala lēmums par muzeja pārvietošanu jāpieņem Latvijas valdībai.

LNVM turpina sadarbību ar vadošo ziņu portālu Delfi.lv, radot sabiedrībai virtuālu iespēju aplūkot slēgtās izstādes „100 Latvijas vēstures relikvijas” eksponātus. Muzejs arī regulāri informē par savām aktivitātēm sociālajos medijos – facebook, twitter, draugiem.lv un mājas lapā.

Vērtīgs dāvinājums par VEF dibinātāja Aleksandra Tīpaiņa ģimeni

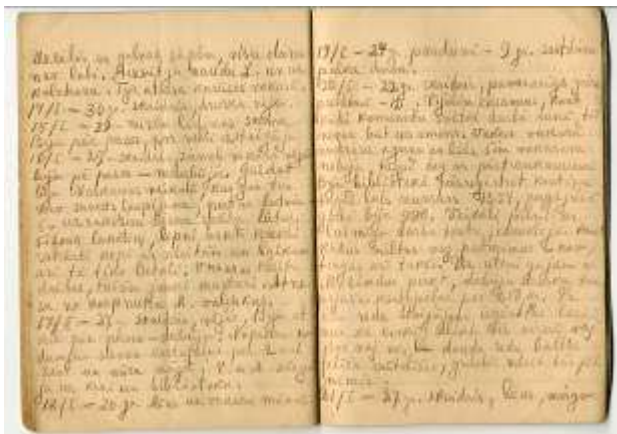
Valsts elektrotehniskās fabrikas (VEF) dibinātāja Aleksandra Tīpaiņa (1886–1974) meita Čakste Tīpaine LNVM uzdāvinājusi vairākus unikālus priekšmetus, kas liecina par 20. gs. Latvijas vēstures pagriezieniem – neatkarīgas valsts dibināšanu, tās bojāeju un represijām pret Latvijas iedzīvotājiem padomju okupāciju laikā.

Muzejam dāvināto priekšmetu vidū ir Tīpaiņu ģimenes sarakste ar radniekiem un paziņām, atrodoties padomju izsūtījumā Amūras apgabalā 1949.–1956. gadā, kā arī inženiera Aleksandra Tīpaiņa sievas Elzas dienasgrāmatas par dzīvi izsūtījumā 1951.–1954. gadā. Tās atklāj izsūtīto skaudro ikdienu un spēju vēl šajos apstākļos ironizēt par „laimīgās darba tautas” dzīves īstenību 20. gs. 50. gadu pirmajā pusē.

Muzeja krājumā nonācis arī VEF dibinātāja izsūtījumā pašgatavotais nazis.

Č. Tīpaine muzejam nodevusi arī 1945. gadā kā „bandītu atbalstītājas” arestētās māsas Līvijas Tīpaines (Tonigas) gatavotu maisiņu slepenai zīmīšu nodošanai citiem arestētajiem soda izciešanas vietā Rīgā, Duntē ielā, kā arī tur 20. gs. 40. gadu otrajā pusē gatavotu lādīti ar Siguldas ainavu.

LNVM krājums papildināts arī ar fotogrāfa Mārtiņa Lapiņa (1873–1954) iemūžinātajiem mirkļiem, kad 1919. gada 8. jūlijā Latvijas Pagaidu valdība triumfāli tika sagaidīta Rīgā, tai atgriežoties no Liepājas ar kuģi „Saratov”. Rīdzinieku un visas Latvijas gaidītais kuģis piestāja toreizējās Nikolaja ielas (mūsdienās – K. Valdemāra) galā. Pagaidu valdību sagaidīja ar militāru godu un patiesu sajūsmu – pilsētnieki pat meta pie malas savus ikdienas darbus un devās sveikt savus ministrus. Tieši šādā rakursā iemūžināts vēsturiskais mirklis LNVM krājumā nonāk pirmoreiz.

Izsūtītās Elzas Tīpaines dienasgrāmatas lapa, rakstīta Amūras apgabalā Blagoveščenskā, 1952. gads.

Koka suvenirlādīte, ko padomju labošanas darbu iestādē Rīgā, Duntē ielā izgatavojis kā „bijušais aizsargs” arestētais

feldšeris Rihards Edvards Tonigs (1919–?), 1947.–1949. gads.

Nazis, ko izsūtījumā Amūras apgabalā izgatavojis Aleksandrs Tīpanis (1886–1974), 1949.–1956. gads.

Maisiņš, kas izmantots neatļautu zīmīšu nosūtīšanai padomju labošanas darbu iestādē Rīgā, Duntē ielā, lietojusi zobārste Līvija Tīpaine un feldšeris Rihards Edvards Tonigs. 1947.–1949. gads. Izmērs – 5 x 4,3 cm.

Tradicionālā Skolotāju diena „Dauderos”

19. septembrī „Dauderos” uz tradicionālo LNVM Skolotāju dienu aicināti bija vēstures, kultūrvēstures, sākumskolas skolotāji un klašu audzinātāji. Ar muzeja nākotnes scenārijiem pedagogus iepazīstināja muzeja direktora vietniece zinātniskajā darbā Irina Zeibārte. Novērtējot skolu atsaucību sadarbībā ar muzeju, aktīvākajām tika dāvinātas brīvbiļetes nākamajiem apmeklējumiem un tikko

klajā laistais muzeja izdevums „Pieminekļu valdei - 90”.

Muzejpedagoģijas un izstāžu departamenta vadītāja Astrīda Burbicka pastāstīja par muzeja plānoto darbu izglītības jomā, uzsverot, ka, neskatoties uz situāciju Rīgas pili, muzejpedagoģiskās programmas un lekcijas skolu audzēkņiem tiek piedāvātas „Dauderos”. Jau iekārtotas divas nodarbību telpas, kurās izvietoti muzeja krājuma priekšmeti, kas papildina programmas „Viduslaiku bruņinieki”, „Senā skola” un „Mana mīļākā rotallietā”. Skolotājiem pirmajiem bija iespēja apskatīt jauno Latvijas Tautas frontes izveidošanas 25. gadadienai veltīto izstādi „Ceļā uz Latvijas brīvību”. Muzeja speciālisti izveidojuši arī ar izstādi saistītu vēstures avotu krājumu un darba lapas, tā pilnveidojot skolotāja un audzēkņu darbu. LNVM Vēstures departamenta Rokrakstu, zīmējumu, foto attēlu un dokumentu kolekcijas galvenā glabātāja Sanita Stinkule informēja par izstādi „Kas pagātnei pētī – nākotnei svētī. Pieminekļu valdei - 90”. Pasākuma noslēgumā skolotājus ekskursijā pa „Dauderu” namu izvadāja nodaļas vadītāja Anna Zeibārte. *Attēlā: A.Burbicka skolotājus iepazīstina ar LTF 25. gadadienai veltīto ceļojošo izstādi. Fotogrāfs Roberts Kaniņš, LNVM.*

„Dauderos” sākušās pirmās muzejpedagoģiskās nodarbības

20. septembrī jauniekārtotajā Nodarbību zālē „Dauderos” ieradās Rīgas 54. vidusskolas audzēkņi un piedalījās muzejpedagoģiskajā programmā par viduslaiku bruņiniekiem.

Rīgas Kultūru vidusskolas audzēkņi savukārt patstāvīgi iepazīnās ar Dauderu namu, tajā izvietoto ekspozīciju un izstādēm.

Attēlā: Rīgas 54. vidusskolas audzēkņi pie „Dauderu” ieejas. Fotogrāfe Astrīda Burbicka.

Laikmetīgā māksla „Dauderos”

Laikmetīgās mākslas centra (LMC) producētā festivāla „Survival kit 5” ietvaros šā gada augusta beigās sadarbībā ar LNVM nodaļu „Dauderi” tika vērsta uzmanība uz Sarkandaugavas kā

apkaimes, vietas un teritorijas kompleksumu, arī uz tās īpašajām telpiskajām kvalitātēm. No 10. līdz 14. septembrim notiekošā simpozija „Lēnā revolūcija. Māksla un kultūra institucionālajās un teritoriālajās perifērijās” ietvaros mākslinieki, kuratori, mākslas

institūciju pārstāvji un aktīvisti inscenēja, analizēja, pētīja un prezentēja dažādas marginālo pozīciju stratēģijas un taktikas. „Dauderos” līdz oktobra beigām aplūkojamas vairākas festivāla laikā īstenoto „ekspedīciju” atskaites izstādes.

Fotogrāfe Anna Zeibārte, LNVM.

Latgaļu vārda svētki Āraišos

21. septembrī Āraišu arheoloģiskajā muzejparkā norisinājās latgaļu vārda svētki. Pasākumu organizēja Cēsīs bāzētā „Kultūrvēsturiskās vides saglabāšanas biedrība” sadarbībā ar Āraišu

arheoloģisko muzejparku. Dalībnieku rindās bija rotkalis Daumants Kalniņš, klubi „Trokšņu iela”, „Kromakolna broliste”, „Senzeme”, zāļu sieva Līga Eglīte u. c.

Svētku ietvaros notika zinātniskie priekšlasījumi. Arheoloģe Zigrīda Apala stāstīja par Ķūģeru kapulauka villainēm, Solvita Lodiņa par seno rotu atainojumu folklorā un mitoloģijā, bet Ivars Logins – par Latgales vietvārdiem kā saistošu vēstures avotu.

Lasījumos piedalījās arī vairāki LNVM arheologi. Arheoloģijas departamenta vadītājs

Jānis Ciglis referēja par latgaļu dzīvesvietām – apmetnē un pilskalniem, pētnieks Vitolds Muižnieks – par latgaļu apbedīšanas tradīcijām, galvenais glabātājs Artūrs Tomsons – par latgaļu ieročiem un bruņojumu kopumā, bet pētniece Irita Žeiere – par jaunām atziņām latgaļu seno tērpu pētniecībā. Ezerpilī notika seno amatu demonstrējumi dzīvās vēstures grupu izpildījumā, ko noslēdza 14 arheoloģisko tērpu „modes skate” ar Iritas Žeieres komentāriem.

Svētku izskaņā dalībnieki pulcējās pie ugunsкура un tējas, par muzikālo noformējumu rūpējās folkloras kopa „Dārdi”. Plaša Ievas Trimalnieces un Alises Šultes fotoreportāža par svētkiem skatāma > <http://www.delfi.lv/novados/amatas-novads/zinas/fotoreportaza-ka-araisos-svineja-latgalu-varda-svetkus.d?id=43684997>, I.Trimalnieces foto aplūkojami arī <https://drive.google.com/folderview?id=0B2-wDtWcJm8bQXlxMXIXYTVrbkk&usp=sharing&invite=CNWflZgH&usp=sharing&tid=0B2-wDtWcJm8bemcyNXdFVFPKc1k>

Konference, izstāde un grāmata par Pieminekļu valdes darbību

Lai iepazīstinātu sabiedrību ar Pieminekļu valdes (PV) darbības dažādajām jomām un izcilajiem rezultātiem 20. gs. 20.-40. gados, kā arī paplašinātu sabiedrības zināšanas un izpratni par Latvijas

kultūrvēsturiskā mantojuma vērtību un nozīmi, Latvijas Nacionālais vēstures muzejs šīs institūcijas 90 gadu jubilejas sakarā organizēja vairākus

pasākumus. 18. septembrī – datumā, kad 1923. gadā notika pirmā oficiālā PV sēde, Latvijas Universitātes aulā

atklāja LNVN ceļojošo izstādi „Kas pagātņi pēti – nākotni svēti. Pieminekļu valdei – 90.”

Tajā pašā dienā notika Latvijas Universitātes Vēstures un filozofijas fakultātes, Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas un Latvijas Nacionālā

vēstures muzeja kopīgi rīkotā starptautiskā zinātniskā konference „Kultūras mantojuma pētniecība un pārvaldība

Baltijas valstīs 1920. – 1930. gados: pagātnes mācības un laikmetīgie izaicinājumi”.

Vakarā Valsts Kultūras Pieminekļu Aizsardzības inspekcijas mājvietā Vecrīgā atvēra LNVN speciālistu veidoto grāmata „Pieminekļu valdei – 90. Pieminekļu valdes mantojums Latvijas Nacionālā vēstures muzeja krājumā.” Grāmatas tapšanu finansiāli atbalstīja Valsts Kultūrkapitāla fonds.

Attēlos: augšā no kreisās – LNVN speciālisti Gunita Baumannē, Ritvars Ritums, Anita Meinarte, Anda Ozoliņa zinātniskajā konferencē; Sanita Stinkule un Irina Zeibārte pie ceļojošās izstādes LU aulā; lejā – grāmatas atvēršanā VKPAI – Jānis Asaris, Juris Dambis, Aija Jansone, Ritvars Ritums, Ingrīda Līga Virse, Arnis Radiņš u.c. Fotogrāfs Roberts Kaniņš, LNVN.

Piedāvājumi

Ceļojošas izstādes skolām, bibliotēkām, sabiedriskām iestādēm

Latvijas Nacionālais vēstures muzejs skolām, bibliotēkām, sabiedriskām iestādēm piedāvā šādas ceļojošas izstādes:

1. „Latvija: Tauta. Zeme. Valsts”
2. „Latvija Brīvības cīņu laikā. 1919. – 1921.”
3. „Baltijas brīvības ceļš”
4. „Patiesība par Lielvārdes jostu?”
5. „Rīgas naudai - 800”
6. „Mēs, tauta”
7. „Valsts prezidenta institūcijai – 90”
8. „Kas pagātņi pētī, tas nākotņi svētī. Pieminēkļu valdei – 90”
9. „Ceļā uz Latvijas brīvību” (no 2014. gada janvāra).

Ceļojošo izstāžu eksponēšana - 3 Ls dienā. Izstādi uzliek un noņem muzeja darbinieki. Transportēšana iespējama vieglajā auto.

Muzejpedagoģiskās programmas skolām 2013./2014. m.g.

Latvijas Nacionālā vēstures muzeja pamatekspozīcija Rīgas pilī uz nenoteiktu laiku slēgta.

LNVM muzejpedagoģiskās programmas speciālisti piedāvā „Dauderos”.

1. „**Kas ir muzejs?**” (muzejpedagoģiskajā programmā skolēni uzzinās par muzeja funkcijām un daudzveidīgo darbu, ko veic muzeja speciālisti) S/sk., P/sk.;
2. „**Mana mīļākā rotaļlieta**” (muzejpedagoģiskajā programmā skolēni uzzinās, ar kādām rotaļlietām bērni spēlējās pirms 10, 100 un 1000 gadiem) S/sk.;
3. „**Ceļojums laikā no ledus laikmeta līdz 19. gs.**” (muzejpedagoģiskajā programmā skolēni uzzinās par cilvēku dzīvi akmens, bronzas un dzelzs laikmetā un latviešu tradicionālo kultūru un dzīvesveidu 19. gs.) S/sk.;
4. „**Senā skola**” (muzejpedagoģiskajā programmā skolēni uzzinās, kā agrākos laikos mācījās zemnieku bērni 19. gs.) S/sk., P/sk.;
5. „**Latviešu gadskārtas**” (muzejpedagoģiskajā programmā skolēni paplašinās zināšanas par latviešu gadskārtas svētkiem, ticējumiem.) S/sk., P/sk.;
6. „**Mana Latvija**” (muzejpedagoģiskajā programmā skolēni uzzinās par LR dzimšanas dienu un Lāčplēša dienu) S/sk., P/sk.;
7. „**Viduslaiku bruņinieki**” (muzejpedagoģiskajā programmā skolēni uzzinās par Rīgas pils vēsturi, bruņinieku ieročiem, dzīvesveidu. Būs iespēja iejusties nelielā bruņinieku svētku ainā, izmantojot viduslaiku tērpu un apbruņojuma atdarinājumus) P/sk.;
8. „**Mode un uzvedības kultūra 17. – 20. gs**” (muzejpedagoģiskā programma, darba lapas) P/sk., V/sk.;
9. „**Latvijas muižu dārzi un parki**” (muzejpedagoģiskajā programmā izmantotas unikālas 19.gs. beigu un 20. gs. sākuma fotogrāfijas un priekšmeti no LNVM krājuma) P/sk., V/sk.;
10. „**Heraldika un ģerboņu vēsture Latvijā**” (muzejpedagoģiskajā programmā skolēni uzzinās par heraldikas principiem, ģerboņu vēsturi Latvijā, Latvijas Republikas ģerboņa izveidi, darba lapas) P/sk., V/sk.;

11. „Latvijas Republika 1918. – 1940. g.” (tematiskā ekskursija ekspozīcijā un izstādē „Divas dienas Kārļa Ulmaņa dzīvē”, darba lapas) P/sk., V/sk.;
12. „Latvija Brīvības cīņu laikā” (lekcija, kurā, izmantojot LNVM krājuma fotogrāfijas, skolēni uzzinās par nozīmīgajiem 1918. – 1920. gada vēstures notikumiem) P/sk., V/sk.;
13. „Ražots Latvijā” (muzejpedagoģiskā programma par LR saimniecības, īpaši rūpniecības, attīstību) P/sk., V/sk.;
14. „Padomju cilvēka ikdienas dzīve 20. gs. 40. - 80. gadi” (muzejpedagoģiskā programma, kurā izmantotas fotogrāfijas u. c. priekšmeti no LNVM krājuma) P/sk., V/sk.;
15. „Latvijas valstiskās neatkarības zaudēšana” (lekcija, kurā izmantotas fotogrāfijas u.c. vēstures avoti no LNVM krājuma, darba lapas) P/sk., V/sk.;
16. „Ceļš uz Latvijas valstiskās neatkarības atjaunošanu” (lekcija, kurā izmantotas fotogrāfijas u.c. priekšmeti no LNVM krājuma) P/sk., V/sk.;
17. „Latvija laika posmā no valsts dibināšanas līdz mūsdienām” (vēstures notikumu un procesu apskats, izmantojot fotogrāfijas, rakstītos vēstures avotus un vēstures literatūru, lai gatavotos eksāmenam vēsturē) P/sk., V/sk.;

Sagatavošanā: muzejpedagoģiskā programma „Tautastērpi Latvijas novados” P/sk., V/sk.

„Dauderu” muzejpedagoģiskās programmas

1. "Dauderu pasakas" (programma, kurā skolēni ar dažādu uzdevumu palīdzību iepazīst latviešu folkloras mantojumu) S/sk., P/sk.
2. "Dauderu stāsti" (programma, kurā skolēnus iepazīstina ar interesantiem un neparastiem priekšmetiem no Dauderu krājuma, stāsti par tiem) P/sk.

Āraišu arheoloģiskā muzejparka muzejpedagoģiskās programmas

1. "Akmens laikmets Latvijas teritorijā" P/sk.
2. "Izdzīvo teiku pasauli" Pirmsskola, S/sk.

Muzejpedagoģiskās programmas apmeklējums: Ls 0,50 skolēniem, Ls 2 pieaugušajiem.

Maksa par muzejpedagoģiskās programmas vadīšanu latviešu valodā un krievu valodā pirmskolas, sākumskolas un pamatskolas grupām Ls 5.

Maksa par muzejpedagoģiskās programmas vadīšanu vidusskolas grupām latviešu valodā Ls 5, krievu valodā Ls 10. Grupām, kuru skaits pārsniedz 10 cilvēkus, atlaide 10%.

Grupas vadītājam un 3 skolēnus pavadošajām personām apmeklējums bez maksas.

Pirmsskolas vecuma bērniem apmeklējums bez maksas.

Informācija, ekskursiju un muzejpedagoģisko programmu pieteikšana:

LATVIJAS NACIONĀLAIS VĒSTURES MUZEJS Pils laukums 3 (Rīgas pilī, 3. stāvā).

Tālrunis: 67221357. Darba laiks: pirmdien - piektdien no 8.30 līdz 17.00.

LNVM nodaļa „DAUDERI” Sarkandaugavas iela 30, Rīga. Tālrunis: 67392229.

Darba laiks: pirmdien, otrdien – slēgts; trešdien - svētdien no 11.00 līdz 17.00.

LNVM nodaļa ĀRAIŠU ARHEOLOĢISKAIS MUZEJPARKS Āraiši, Amatas novads.

Tālrunis: 64107080. Līdz 1. novembrim pirmdien – svētdien no 9.00 līdz 19.00.

No 1. novembra pirmdien, otrdien – slēgts, trešdien - svētdien no 9.00 līdz 16.00.

Cenrādis

Cenrādis			
Muzeja pamatekspozīciju, izstāžu un teritorijas apmeklējums			
1.1.	PAMATEKSPŌZĪCIJAS APMEKLĒJUMS (ar PVN)		
1.1.1.	Pieaugušajiem	1 persona	2,00
1.1.2.	Skolēniem	1 persona	0,50
1.1.3.	studentiem, pensionāriem	1 persona	1,00
1.1.4.	ģimenes biļete (1-2 pieaugušie ar 1-2 bērniem)	1 apmeklējums	2,50
1.2.	MUZEJA VEIDOTAS IZSTĀDES APMEKLĒJUMS (ar PVN)		
1.2.1.	Pieaugušajiem	1 persona	2,00
1.2.2.	Skolēniem	1 persona	0,50
1.2.3.	studentiem, pensionāriem	1 persona	1,00
1.2.4.	ģimenes biļete (1-2 pieaugušie ar 1-2 bērniem vai viena daudz bērnu ģimene)	1 apmeklējums	2,50
1.3.	VIESIZSTĀDES APMEKLĒJUMS (ar PVN)		
1.3.1.	Pieaugušajiem	1 persona	2,00
1.3.2.	Skolēniem	1 persona	0,50
1.3.3.	studentiem, pensionāriem	1 persona	1,00
1.3.4.	ģimenes biļete (1-2 pieaugušie ar 1-2 bērniem vai viena daudz bērnu ģimene)	1 apmeklējums	2,50
1.4.	PAMATEKSPŌZĪCIJAS UN MUZEJA VEIDOTU TEMATISKU IZSTĀŽU APMEKLĒJUMS (ar PVN)		
1.4.1.	Pieaugušajiem	1 persona	3,00
1.4.2.	Skolēniem	1 persona	0,80
1.4.3.	studentiem, pensionāriem	1 persona	1,50
1.4.4.	ģimenes biļete (1-2 pieaugušie ar 1-2 bērniem vai viena daudz bērnu ģimene)	1 apmeklējums	3,80
1.5.	Ekskursija muzeja krātuvē (grupā līdz 10 personām)	1 persona	10,00
1.6.	Gida pakalpojumi muzeja ekspozīcijās un izstādēs (grupā ne vairāk kā 30 personas) līdz 60 minūtēm		
1.6.1.	latviešu valodā	1 grupa	5,00
1.6.2.	svešvalodā (angļu, krievu, vācu valodā, izņemot krievu valodu 1.-9.klašu skolēniem)		
1.6.3.	krievu valodā 1.-9.klašu skolēniem	1 grupa	5,00
1.7.	„DAUDERU” PARKA BRĪVDABAS IZSTĀDES APMEKLĒJUMS (ar PVN)		
1.7.1.	Pieaugušajiem	1 persona	0,50
1.7.2.	Skolēniem	1 persona	0,20
1.7.3.	studentiem, pensionāriem	1 persona	0,40
1.7.4.	ģimenes biļete (1-2 pieaugušie ar 1-2 bērniem vai viena daudz bērnu ģimene)	1 apmeklējums	0,70

Pamatinformācija

LATVIJAS NACIONĀLAIS VĒSTURES MUZEJS (LNVM)

ir trešais vecākais muzejs Latvijā un vienīgais Latvijas vēstures muzejs pasaulē. Kopš dibināšanas 1869. gadā, LNVM ir kļuvis par lielāko latviešu tautas muzejisko vērtību krātuvi - tā kolekcijās ir vairāk nekā miljons priekšmetu: arheoloģiskajos izrakumos iegūtas senlietas, rotu un monētu depozīti, tautastērpi, tradicionālie darbarīki, tautas lietišķās mākslas darinājumi, sadzīves priekšmeti, fotogrāfijas, dokumenti, kartes, gravīras, gleznas u. c. Latvijas vēstures liecības. Muzeja misija ir Latvijas valsts un tautas interesēs vākt, saglabāt, pētīt un popularizēt Latvijas un pasaules garīgās un materiālās kultūras liecības no vissenākajiem laikiem līdz mūsdienām, kam ir arheoloģijas, etnogrāfijas, numismātikas, vēstures vai mākslas vēstures nozīme.

LNVM iespējas īstenot izstāžu darbību Latvijā pašlaik ir ierobežotas, taču muzejs turpina veikt pētniecisko darbību, organizēt konferences un seminārus, sadarboties ar Latvijas skolām, iestādēm, izdot rakstu krājumus un citas publikācijas.

Latvijas Nacionālā vēstures muzeja nodaļas ir Āraišu arheoloģiskais muzejparks un „Dauderi”.

ĀRAIŠU ARHEOLOĢISKO MUZEJPARKU

veido 9.-10. gs. latgaļu nocietināta dzīves vieta – ezerpils (valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis) un tās rekonstrukcija, 14.-17. gs. viduslaiku pilsdrupas (valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis), un teritorija ar akmens un bronzas laikmeta mājokļu rekonstrukcijām, kuri izvietoti 12 ha lielā teritorijā Āraišu ezera krastā netālu no Cēsīm. Kopš 20. gs. 90. gadu sākuma to attīstīja kā Baltijā pirmo brīvdabas arheoloģisko muzeju. Citu līdzīgu muzeju vidū Eiropā Āraišu arheoloģiskais muzejparks izceļas ar unikāliem arheoloģiskiem atradumiem, rekonstrukcijas atrašanos oriģinālā vidē un Vidzemei raksturīgo, labi saglabājušos kultūrvēsturisko ainavu, kas pozitīvi kontrastē ar mūsdienu urbāno vidi.

„DAUDERI”

izvietoti vēsturiskā ēkā Sarkandaugavā - bijušā "Waldschlösschen" īpašnieka Ādolfa fon Bingnera ģimenes villā. Jau laikabiedri to atzinuši par vienu no glītākajām Rīgas privātmājām. No 1937. līdz 1940. gadam tā kalpoja par Valsts un Ministru prezidenta Kārļa Ulmaņa vasaras rezidenci. Pateicoties trimdas mecenāta un kolekcionāra Gaida Graudiņa ieinteresētībai, 1990. gadā tika izveidots Latvijas Kultūras muzejs „Dauderi”. 2010. gadā muzejs kļuva par LNVM nodaļu.

„Dauderi” piedāvā ne vien izstādes, bet arī izīrē telpas un brīvdabas teritoriju dažāda rakstura pasākumiem.

LNVM <http://www.draugiem.lv/www.lnvm.lv>

https://twitter.com/LV_vest_muzejs

<http://www.facebook.com/latvijasnacionalais.muzejs>

ĀRAIŠU ARHEOLOĢISKAIS MUZEJPARKS

<http://www.facebook.com/araisi.lakefortress>

<https://twitter.com/araisimuseum>

flickr.com - Araisi Iron Age Lake Fortress; vimeo - AraisiLake fortress.

„DAUDERI”

https://twitter.com/Dauderi_LNVM

<http://www.facebook.com/dauderi.lnvm>

<http://www.draugiem.lv/www.dauderi.lv>